
Standardy Ochrony Małoletnich

Procedura ochrony dzieci przed krzywdzeniem

Nazwa podmiotu:
Stowarzyszenie Pielęgniarsko-Opiekuńcze „Z Ufnością w Trzecie Tysiąclecie”
NIP: 573-23-92-172
REGON: 151525636
Adres siedziby: 42-200 Częstochowa, ul. Michałowskiego 30B

Wersja dokumentu	Data utworzenia	Opis aktualizacji
v-1-0-0	20.06.2024 r.	Utworzenie dokumentu
v-2-0-0		Przegląd

§ 1

Preambuła

1. Celem niniejszej Procedury jest określenie i wdrożenie do stosowania w Jednostce Standardów Ochrony Małoletnich jako szczególnego środka ochrony małoletnich. Procedura sporządzona została z uwzględnieniem konieczności zrozumienia jej zapisów przez osoby małoletnie, z uwzględnieniem sytuacji dzieci niepełnosprawnych. Celem stosowania Procedury jest zapewnienie poszanowania zasady równego traktowania małoletnich w zakresie dostępu do świadczeń zdrowotnych, zasady kierowania się w działaniach najlepszym interesem małoletniego, w tym zasady wsłuchiwanie się i uwzględniania opinii małoletniego, zgodnie z jego wiekiem i dojrzałością.
2. Określone w Procedurze cele i obowiązki realizowane są z uwzględnieniem przepisów powszechnie obowiązujących, w tym zasad współżycia społecznego.

§ 2

Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r.o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.

§ 3

Wyznaczone osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań

1. Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielenie im wsparcia w tym za prowadzenie rejestru zgłoszeń, za dokonywanie przeglądów i aktualizacji Procedury adekwatnie do potrzeb wynikających z konieczności dostosowania jej zapisów ze względu na nowelizację przepisów prawa lub zmieniającej się sytuacji faktycznej, w tym za monitorowanie realizacji i przestrzegania Procedury, za reagowanie na sygnały naruszenia jej postanowień i prowadzenia rejestru zgłoszeń: **Magdalena Balcerek-Motyl**[dalej: osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielenie im wsparcia]
2. Osoba odpowiedzialna za wdrożenie do stosowania Procedury: **Magdalena Balcerek-Motyl**
3. Osoba odpowiedzialna za odebranie oświadczeń od Personelu o zapoznaniu się, zrozumieniu i akceptacji Procedury jest: **Magdalena Balcerek-Motyl**.

§ 4

Słowniczek pojęć

1. **Małoletni / małoletni pacjent / dziecko** – każda osoba do ukończenia 18. roku życia.
2. **Jednostka** –Stowarzyszenie Pielęgniarsko-Opiekuńcze „Z Ufnością w Trzecie Tysiąclecie” prowadzące zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy dla dzieci
3. **Kierownik** - osoba, organ lub podmiot, który w strukturze Jednostki, zgodnie z obowiązującym prawem i/lub wewnętrznymi dokumentami, jest uprawniony do podejmowania decyzji o działaniach Jednostki.
4. **Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielenie im wsparcia**-wyznaczona osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielenie im wsparcia w tym za prowadzenie rejestru zgłoszeń, za dokonywanie przeglądów i aktualizacji Procedury adekwatnie do potrzeb wynikających z konieczności dostosowania jej zapisów ze względu na nowelizację przepisów prawa lub zmieniającej się sytuacji faktycznej, w tym za monitorowanie realizacji i przestrzegania Procedury, za reagowanie na sygnały naruszenia jej postanowień i prowadzenia rejestru zgłoszeń.
5. **Procedura** – niniejszy dokument Standardy Ochrony Małoletnich
6. **Krzywdzenie dziecka**– działanie lub zaniechanie, które może przybrać formę popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, albo popełnienia czynu karalnego, na szkodę małoletniego albo innego działania / zaniechania na szkodę małoletniego, w tym polegającego na zaniedbaniu potrzeb życiowych małoletniego.
7. **Personel** – każda z osób zatrudnionych w Jednostce, bez względu na formę zatrudnienia, w tym współpracownik, stażysta, wolontariusz, praktykant lub inna osoba.

8. **Opiekun dziecka** – rodzice, opiekunowie prawni, faktyczni oraz inne osoby, którym sąd powierzył sprawowanie opieki nad dzieckiem
9. **Czyn karalny** – czyn zabroniony przez ustawę jako: przestępstwo lub przestępstwo skarbowe albo wykroczenie lub wykroczenie skarbowe.
10. **Czyn zabroniony** – zachowanie o znamionach określonych w ustawie karnej.

§ 5

Obowiązki Personelu w związku z wdrożeniem Procedury

Każda z osób z grona Personelu zobowiązana jest do zapoznania się z treścią Procedury oraz do potwierdzenia tego faktu poprzez złożenie stosownego oświadczenia o zapoznaniu się z jej treścią, jej zrozumieniu, akceptacji i przyjęciu do bezwzględnego stosowania – według wzoru stanowiącego **Załącznik nr 1**.

§ 6

Edukacja personelu

Jednostka zapewnia Personelowi podstawową edukację na temat ochrony małoletnich przedkrzywdzeniem i na temat pomocy małoletnim w sytuacjach zagrożenia, rozpoznawania symptomów krzywdzenia małoletnich, stosowania adekwatnych do sytuacji procedur interwencji prawnej w przypadku podejrzeńkrzywdzenia, jak również na temat odpowiedzialności prawnej Personelu Jednostki, na temat procedury stosowania „Niebieskie Karty”, oraz na temat przestrzegania praw pacjenta oraz opartej na szacunku komunikacji z małoletnimi pacjentami i ichopiekunami.

§ 7

Rejestry zgłoszeń i interwencji

1. Prowadzi się rejestr przypadków zgłoszeń dotyczących podejrzenia krzywdzenia małoletniego oraz zainicjowanych interwencji, w formie Kart Interwencji – według wzoru stanowiącego **Załącznik nr 4**
2. Rejestr prowadzony jest w postaci papierowej albo elektronicznej.
3. Rejestr prowadzi osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielenie im wsparcia.

§ 8

Informacje pomocnicze

1. Informacje zawierające dane kontaktowe do lokalnych służb pomocowych i interwencyjnych w tym informacje na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji małoletniego zawierające numery bezpłatnych telefonów zaufania wywieszane są w ogólnodostępnym miejscu w Jednostce – według wzoru stanowiącego **Załącznik nr 2**.

§ 9

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim pacjentem a Personelem Jednostki, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich pacjentów.

[Zasady ogólne]

1. Personel zobowiązany jest do przestrzegania przepisów prawa powszechnie obowiązującego, a w szczególności do bezwzględnego przestrzegania praw pacjenta.
2. Personel we wszystkich działaniach podejmowanych wobec małoletniego pacjenta ma obowiązek kierować się jego dobrem i najlepszym interesem.
3. W każdej interakcji z małoletnim pacjentem Personel bierze pod uwagę jego wiek, sytuację medyczną, możliwości poznawcze i indywidualne potrzeby.
4. W kontakcie z małoletnim pacjentem i jego opiekunami Personel ma obowiązek zachować: życzliwość, empatię, szacunek, wrażliwość kulturową i postawę nieoceniającą.

[Prawo do informacji i współdziałania]

1. Personel powinien uszanować prawo małoletniego pacjenta do zmienności jego nastrojów, zmienności jego zdania, w szczególności stanowiących następstwo nowej sytuacji, w jakiej się znajduje w związku z pobytem w placówce.
2. Informacje powinny być przekazywane w prosty i przystępny sposób, aby mogły być zrozumiane przez małoletniego pacjenta, forma przekazu i treść przekazywana powinny uwzględniać wiek małoletniego pacjenta, jego sytuację, stopień rozwoju, dojrzałości emocjonalnej.

[Poszanowanie intymności małoletniego pacjenta]

1. Każdy małoletni pacjent ma prawo do poszanowania jego intymności i godności, w szczególności w czasie udzielania mu świadczeń zdrowotnych.
2. W trakcie udzielania świadczenia medycznego należy z zachowaniem prawa do intymności i godności małoletniego pacjenta. W trakcie badania dziecka lub podczas innych czynności medycznych dziecko powinno mieć zapewnione poczucie bezpieczeństwa.
3. Uwzględniając sytuację małoletniego pacjenta, jego potrzeby i słusznie rozumiany interes kontakt fizyczny z dzieckiem, jaki jest niezwiązany z udzielaniem świadczenia medycznego, jest możliwy z zachowaniem poszanowania zasad współżycia społecznego w ramach powszechnie akceptowalnych norm i granic należy jednak uzyskać każdorazowo aprobatę małoletniego pacjenta np. na jego przytulenie w celu uspokojenia.
4. Zabronione jest nawiązywanie jakichkolwiek relacji z małoletnim pacjentem, które mają lub mogą być zakwalifikowane jako relacje o charakterze seksualnym, czy romantycznym, oraz zabronione jest ukrywanie informacji na temat możliwości występowania relacji, które charakteryzują się w szczególności zjawiskiem polegającym na zauroczeniu małoletnim pacjentem przez osobę z grona Personelu, bądź osobą z grona Personelu przez małoletniego pacjenta, wszelkie takie informacje powinny być przekazywane do kierownika Jednostki, w sposób gwarantujący poszanowanie godności osób których dotyczą lub mogą dotyczyć.
5. Wszelkie czynności o charakterze higieniczno-pielęgnacyjnym wykonywane muszą być w sposób oraz w warunkach gwarantujących poszanowanie intymności i godności małoletniego pacjenta.
6. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalny jest kontakt fizyczny pracownika z małoletnim. Do sytuacji takich zaliczyć można:
  - a) pomoc małoletniemu niepełnosprawnemu w czynnościach higienicznych, jeśli typ niepełnosprawności oraz wiek pacjenta tego wymaga;
  - b) pomoc małoletniemu niepełnosprawnemu w spożywaniu posiłków;
  - c) pomoc małoletniemu niepełnosprawnemu w poruszaniu się;
  - d) pomoc małoletniemu niepełnosprawnemu w czynnościach higienicznych i samoobsługowych, wynikających z zakresu obowiązków pracownika Jednostki.

[Relacja z opiekunami małoletnich pacjentów]

1. Personel w miarę możliwości współpracuje z opiekunami prawnymi lub faktycznymi małoletnich pacjentów w procesie przygotowania ich do udzielenia im świadczenia medycznego, czy uspokojenia, w związku z czym zaleca się prowadzenie rozmów na temat tego, co małoletni pacjent lubi, na co reaguje niekorzystnie, a na co pozytywnie.
2. W razie potrzeby Personel powinien wyjaśnić zasady funkcjonowania.
3. Zabronione jest wchodzenie w relacje jakiegokolwiek zależności, wobec małoletniego pacjenta lub wobec opiekunów dziecka, jak również zachowywania się w sposób mogący sugerować inne istnienie, takiej relacji zależności.

[Zachowania niedozwolone wobec małoletnich pacjentów ze strony Personelu Jednostki]

1. Zabronione jest w kontakcie z małoletnim pacjentem jego zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie, obrażanie, szantażowanie, faworyzowanie.

2. Zabronione jest ignorowanie lub bagatelizowanie przeżyć małoletniego pacjenta takich jak, odczucie lęku, strachu przed bólem, obaw.
3. Zabronione jest traktowanie małoletniego pacjenta w sposób przedmiotowy lub z naruszeniem zasady równości.
4. Personelowi nie wolno jest krzyknąć na małoletniego pacjenta, chyba, że podyktowane jest to względami bezpieczeństwa.
5. Zabronione jest stosowanie jakiejkolwiek formy przemocy względem małoletniego pacjenta.
6. Personel objęty stosowaniem przepisów o tajemnicy zawodowej zobowiązany jest do ich bezwzględnego przestrzegania, jak również zobowiązany jest do przestrzegania regulacji odnoszących się do tematyki ochrony danych osobowych obowiązujących w Jednostce.
7. Personel nie objęty stosowaniem przepisów o tajemnicy zawodowej, zobowiązany jest do przestrzegania regulacji odnoszących się do tematyki ochrony danych osobowych obowiązujących w Jednostce, w szczególności niedopuszczalne jest niezgodne z prawem: ujawnianie jakichkolwiek informacji dotyczących małoletniego pacjenta, w tym informacji zawierających dane o jego stanie zdrowia, wizerunek, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
8. Zabronione jest zachowywanie się w obecności małoletnich pacjentów w sposób niestosowny, bądź dwuznaczny, lub w sposób, który może obiektywnie zostać uznany za taki, obejmuje to w szczególności używanie wobec małoletnich pacjentów, w ich obecności wulgarnych słów, gestów, żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec małoletnich pacjentów relacji władzy lub przewagi fizycznej.
9. Zabronione jest przyjmowanie jakichkolwiek rzeczy, w tym pieniędzy od opiekunów czy osób trzecich¹,
10. Zabronione jest utrwalanie w jakiegokolwiek formie przez Personelna potrzeby prywatne wizerunku / głosu małoletniego pacjenta np. nagrywanie obrazu, nagrywanie dźwięku, nagrywanie obrazu i dźwięku, fotografowanie, prowadzenia transmisji na żywo z jego udziałem itd.
11. Zabronione jest podawanie małoletnim pacjentom alkoholu, wyrobów tytoniowych, nielegalnych substancji, jak również zabrania się używania ich w ich obecności, czy też dostarczania ich od osób trzecich.

§ 10

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego. Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

[Podstawy prawne podejmowania działania interwencyjnego]

1. Przepisy Ustawy z dnia 6 czerwca 1997r., Kodeks karny².

---

¹Art. 228. z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny / Sprzedajność pełniącemu funkcję publiczną

§ 1. Kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 3. Kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę za zachowanie stanowiące naruszenie przepisów prawa, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4. Karze określonej w § 3 podlega także ten, kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, uzależnia wykonanie czynności służbowej od otrzymania korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy lub takiej korzyści żąda.

§ 5. Kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, przyjmuje korzyść majątkową znacznej wartości albo jej obietnicę, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15.

§ 5a. Kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej, przyjmuje korzyść majątkową wielkiej wartości albo jej obietnicę, podlega karze pozbawienia wolności od lat 3 do 20.

§ 6. Karom określonym w § 1-5a podlega odpowiednio także ten, kto, w związku z pełnieniem funkcji publicznej w państwie obcym lub w organizacji międzynarodowej, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę lub takiej korzyści żąda, albo uzależnia wykonanie czynności służbowej od jej otrzymania.

²Art. 240 Ustawy z dnia 6 czerwca 1997r., Kodeks karny / karalne niezawiadomienie o przestępstwie.

§ 1. Kto, mając wiarygodną wiadomość o karalnym przygotowaniu albo usiłowaniu lub dokonaniu czynu zabronionego określonego w art. 118, art. 118a, art. 120-124, art. 127, art. 128, art. 130, art. 134, art. 140, art. 148, art. 148a, art. 156, art. 163, art. 166, art. 189, art. 197 § 3-5, art. 198, art. 200, art. 252 lub przestępstwa o charakterze terrorystycznym, nie zawiadamia niezwłocznie organu powołanego do ścigania przestępstw, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

2. Przepisy Ustawy z dnia 29 lipca 2005r., o przeciwdziałaniu przemocy domowej³.
3. Przepisy Ustawy z dnia 17 listopada 1974r., Kodeks cywilny⁴.
4. Przepisy Ustawy z dnia 6 czerwca 1997r., Kodeks postępowania karnego⁵.
5. Przepisy Ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich⁶.

[Krzywdzenie dziecka i jego formy]

1. **Krzywdzenie małoletniego**- może przybrać formę:
  - a. popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, albo
  - b. popełnienia czynu karalnego, na szkodę małoletniego albo
  - c. innego działania / zaniechania na szkodę małoletniego, w tym polegać może na zaniedbaniu jego potrzeb życiowych.

[Powzięcie i przekazanie wewnętrzne informacji o potrzebie podjęcia działania interwencyjnego]

1. W przypadku wystąpienia uzasadnionego podejrzenia wystąpienia zdarzenia polegającego na krzywdzeniu małoletniego / albo wystąpieniu takiego zdarzenia - w zależności od rodzaju okoliczności - Personel zobowiązany jest do podjęcia adekwatnego działania.
2. Każdy z członków Personelu w sytuacji, o jakiej mowa w ust. 1, zobowiązany jest niezwłocznie przekazać informacje osobie wyznaczonej, odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielenie im wsparcia w Jednostce, a jeśli nie jest to możliwe informacja przekazywana jest do kierownika Jednostki.
3. Za podjęcie i przeprowadzenie działania interwencyjnego odpowiada osoba wyznaczona w Jednostce za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielanie im wsparcia. W sytuacji, kiedy osoba taka nie została wyznaczona, bądź nie ma możliwości, aby realizowała powierzone jej obowiązki, odpowiedzialnym jest kierownik Jednostki. W sytuacjach wyjątkowych, uprawnionym i zobowiązanym do podjęcia działania interwencyjnego jest członek Personelu, który powziął informacje uzasadniające podjęcie działania interwencyjnego.
4. W sytuacji wystąpienia okoliczności jakie wymagają szczegółowej analizy zdarzenia osoba wyznaczona w Jednostce za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielanie im wsparcia, albo osoba realizująca jej zadania podejmuje konsultacje mające na celu wyjaśnienie okoliczności zdarzenia, w tym celu konsultuje się z innymi osobami z grona Personelu, małoletnim pacjentem, jego opiekunem, osobami względem których zachodzi podejrzenie co do krzywdzenia dziecka, czy też świadkami.

§ 2. Nie popełnia przestępstwa określonego w § 1, kto zaniechał zawiadomienia, mając dostateczną podstawę do przypuszczenia, że wymieniony w § 1 organ wie o przygotowywanym, usiłowanym lub dokonanym czynie zabronionym; nie popełnia przestępstwa również ten, kto zapobiegł popełnieniu przygotowywanego lub usiłowanego czynu zabronionego określonego w § 1.

§ 2a. Nie podlega karze pokrzywdzony czynem wymienionym w § 1, który zaniechał zawiadomienia o tym czynie.

§ 3. Nie podlega karze, kto zaniechał zawiadomienia z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu.

³Art. 12 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r., o przeciwdziałaniu przemocy domowej / obowiązek zawiadomienia o przestępstwie z użyciem przemocy.

1. Osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy domowej, niezwłocznie zawiadamiają o tym Policję lub prokuratora.

2. Osoby będące świadkami przemocy domowej powinny zawiadomić o tym Policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

⁴Art. 572 Ustawy z dnia 17 listopada 1974r., Kodeks cywilny / obowiązek zawiadomienia.

§ 1. Każdy, komu znane jest zdarzenie uzasadniające wszczęcie postępowania z urzędu, obowiązany jest zawiadomić o nim sąd opiekuńczy.

§ 2. Obowiązek wymieniony w § 1 ciąży przede wszystkim na urzędach stanu cywilnego, sądach, prokuratorach, notariuszach, komornikach, organach samorządu i administracji rządowej, organach Policji, placówkach oświatowych, opiekunach społecznych oraz organizacjach i zakładach zajmujących się opieką nad dziećmi lub osobami psychicznie chorymi

⁵Art. 304 Ustawy z dnia 6 czerwca 1997r., Kodeks postępowania karnego / obowiązek zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa.

§ 1. Każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję. Przepisy art. 148a oraz art. 156a stosuje się odpowiednio.

§ 2. Instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa.

§ 3. Zawiadomienie o przestępstwie lub własne dane świadczące o popełnieniu takiego przestępstwa, co do którego obowiązkowe jest prowadzenie śledztwa przez prokuratora, Policja przekazuje wraz z zebranym materiałem niezwłocznie prokuratorowi.

⁶Art. 4 ust. 2 Ustawy z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich / obowiązek zawiadomienia w przypadku nieletniego sprawcy

1. Każdy, kto stwierdzi istnienie okoliczności świadcząco demoralizacji nieletniego, w szczególności dopuszczenie się czynu zabronionego, naruszanie zasad współżycia społecznego, uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, używanie alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, ich prekursorów, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, zwanych dalej „substancjami psychoaktywną”, uprawianie nierządu, ma społeczny obowiązek odpowiednio przeciwdziałać temu, a przede wszystkim zawiadomić o tym rodziców lub opiekuna nieletniego, szkołę, sąd rodzinny, Policję lub inny właściwy organ

2. Każdy, dowiedziawszy się o dopuszczeniu się przez nieletniego czynu karalnego, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję.

5. W sytuacji kiedy to osoba wyznaczona w Jednostce za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielanie im wsparcia, albo osoba faktycznie realizująca jej zadania jest osobą podejrzaną o krzywdzenie małoletnich, wówczas jej zadania w zakresie określonym niniejszą Procedurą przejmuje **Magdalena Szymczyńska**.
6. W przypadku wystąpienia zdarzenia szczególnie niebezpiecznego dla życia lub zdrowia małoletniego pacjenta należy bezzwłocznie poinformować o jego istnieniu policję lub prokuraturę – telefonicznie.

[Działanie interwencyjne - w przypadku popełnienia przestępstwa]

1. W przypadku istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, działanie interwencyjne polega na sporządzeniu pisemnego zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa oraz przekazaniu go policji albo do prokuratury.
2. Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa powinno zawierać:
  - a. opis zdarzenia,
  - b. dane pokrzywdzonego małoletniego (imię, nazwisko, adres, PESEL itd.),
  - c. w miarę możliwości dane osoby podejranej (imię, nazwisko, adres, PESEL itd.).

[Działanie interwencyjne - w przypadku innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa]

1. **[Sprawca z grona Personelu]** W przypadku kiedy krzywdzenia małoletniego pacjenta dopuszcza się osoba z grona Personelu Jednostki, a jej działanie / zaniechanie nie prowadzi do istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa - działanie interwencyjne polega w zależności od charakteru zdarzenia na przekazaniu stosownych informacji do Pracodawcy a następnie według jego decyzji:
  - a. na przeprowadzeniu z osobą z grona Personelu rozmowy dyscyplinującej przez Pracodawcę albo osobę wyznaczoną przez Pracodawcę,
  - b. na wszczęciu postępowania dyscyplinarnego względem osoby z grona Personelu przez Pracodawcę albo osobę wyznaczoną przez Pracodawcę,
  - c. dokonaniu przez Pracodawcę albo osobę przez Pracodawcę wyznaczoną, oceny zasadności dalszego utrzymywania stosunku prawnego łączącego osobę z grona Personelu z Jednostką, a w sytuacji kiedy ta osoba związana jest stosunkiem prawnym z podmiotem trzecim, jednak podmiotem realizującym zadania na rzecz Jednostki, polega na dokonaniu oceny zasadności rozwiązania współpracy z ww. podmiotem w zakresie korzystania przez Jednostkę z obsługi realizowanej przez osobę sprawcy.

§ 11

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów.

1. Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielenie im wsparcia, przeprowadza wśród Personelu Jednostki, minimum raz na 24 miesiące, anonimową ankietę monitorującą poziom realizacji Procedury. Wzór ankiety stanowi **Załącznik nr 3** do niniejszej Polityki.
2. Podczas wypełniania ankiety monitorującej poziom realizacji Procedury, Personel Jednostki ma możliwość proponowania konkretnych zmian treści Procedury oraz wskazywania przypadków naruszenia Procedury w Jednostce.
3. Wypełnione ankiety monitorujące poziom realizacji Procedury, poddawane są analizie a następnie na jej podstawie osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielenie im wsparcia, przygotowuje opracowanie w formie raportu z monitoringu, który przekazuje kierownikowi Jednostki.
4. Kierownik jednostki na podstawie sporządzonego raportu podejmuje decyzję o zasadności wprowadzenia zmian do Procedury.
5. Znowelizowana treść Procedury podawana jest do wiadomości w trybie w niej określonym.

§ 12

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu Jednostki do stosowania Procedury, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.

1. Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielenie im wsparcia, powinna w ocenie kierownika Jednostki:
  - a. wyróżniać się empatią i zrozumieniem problemów małoletnich pacjentów,
  - b. posiadać umiejętność prowadzenia skutecznej komunikacji z małoletnimi pacjentami w sposób dostosowany do ich wieku i rozwoju, oraz ich opiekunami,
  - c. charakteryzować się spokojem i opanowaniem, w kontaktach a małoletnimi pacjentami, ich opiekunami, Personelem Jednostki, w tym umiejętnością szybkiego i skutecznego reagowania w sytuacjach kryzysowych,
  - d. posiadać pozytywną ocenę pracy,
  - e. posiadać wykształcenie lub stosowne przygotowanie i doświadczenie niezbędne do pełnienia powierzanej jej funkcji, dające gwarancję poprawnej realizacji powierzanych jej zadań.
2. Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielenie im wsparcia, powinna ponadto posiadać umiejętności organizacyjne oraz umiejętność konsultacji zagadnień z osobami z grona Personelu, co do stosowania postanowień Procedury.

§ 13

Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.

1. Procedura zarówno w wersji pełnej, jak i skróconej, jest dokumentem jawnym dla wszystkich zarówno dla Personelu, małoletnich pacjentów, jak i ich opiekunów.
2. Skrócona wersja Procedury jest przygotowana i przeznaczona przede wszystkim dla małoletnich pacjentów i zawiera istotne dla nich wybrane wiadomości w formie uproszczonej.
3. Procedurę w pełnej wersji, jak i skróconej, udostępnia się na stronie internetowej Jednostki pod adresem www.ufnosc.pl oraz wywiesza się je w widocznym miejscu na tablicy ogłoszeń.

§ 14

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

1. Osobą zgłaszającą wystąpienie okoliczności uzasadniających podjęcie działań interwencyjnych może być, w szczególności:
  - a. osoba z grona Personelu Jednostki,
  - b. opiekun prawny lub faktyczny małoletniego pacjenta,
  - c. małoletni pacjent,
  - d. osoba trzecia, w tym świadek zdarzenia.
2. W przypadku zgłoszenia dokonywanego przez osobę z grona Personelu Jednostki zgłoszenie realizowane jest zgodnie z trybem określonym Procedurą tj. niezwłocznie informacje przekazywane są osobie wyznaczonej odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielenie im wsparcia w Jednostce, a jeśli nie jest to możliwe informacja przekazywana jest do kierownika Jednostki.
3. W przypadku zgłoszenia dokonywanego przez inne osoby, niż z grona Personelu Jednostki, osoba zgłaszająca zdarzenia może dokonać zgłoszenia odpowiednio:

- a. osobiście osobie z grona personelu Jednostki,
  - b. osobiście wyznaczonej w Jednostce osobie odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielenie im wsparcia,
  - c. telefonicznie wyznaczonej w Jednostce osobie pod numerem telefonu 34/325 77 90
  - d. za pośrednictwem korespondencji e-mail wyznaczonej w Jednostce osobie przesyłając korespondencję na adres: **ufnosc@poczta.fm**
  - e. za pośrednictwem informacji pozostawionej anonimowo w skrzynce podawczej, która powinna zostać umieszczona w bezpiecznym miejscu, miejscu zapewniającym poufność i miejscu nie objętym zasięgiem kamer monitoringu wizyjnego, zawartość skrzynki powinna być sprawdzana codziennie przez osobę wyznaczoną w Jednostce.
4. Osoba obsługująca kanały przekazywania informacji, o jakich mowa w ppkt. c /d/e zobowiązana jest do niezwłocznego przekazywania informacji o wystąpieniu okoliczności uzasadniających podjęcie działań interwencyjnych osobie wyznaczonej odpowiedzialnej za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim i udzielenie im wsparcia w Jednostce, a jeśli nie jest to możliwe informacja przekazywana jest do kierownika Jednostki.

§ 15

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone.

1. Personel Jednostki zobowiązany jest do zwracania szczególnej uwagi na nieprawidłowe zachowania małoletnich pacjentów względem siebie oraz do odpowiedniego i adekwatnego reagowania.

§ 16

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet. Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utwalonymi w innej formie.

[Dobre praktyki dla personelu korzystającego z sieci internet / mediów społecznościowych]

1. Personel Jednostki realizując powierzone mu zadania musi mieć świadomość zagrożeń, jakie nierozzerwalnie wiążą się z wykorzystywaniem technik cyfrowych w pracy, oraz globalnej sieci internetu, w związku z powyższym każdy zobowiązany jest do podnoszenia swoich kwalifikacji i swojej świadomości w zakresie stosowania cyberbezpiecznych rozwiązań w pracy.
2. Personel powinien posiadać umiejętność rozpoznawania zagrożeń, jakie związane są z przenikaniem jego działalności czysto osobistej, jaką realizują z wykorzystaniem sieci internet, z działalnością zawodową, w szczególności jeśli chodzi o przenikanie się tych sfer aktywności członka z grona Personelu, jako osoby prywatnej i aktywności małoletnich pacjentów, które w zależności od jej formy mogą zostać skorelowane.
3. Personel powinien zwracać szczególną uwagę na fakt, iż jego aktywność realizowana w sieci internetu może być rozpoznawalną przez małoletnich pacjentów, w związku z powyższym osoby z grona Personelu powinny w sposób odpowiedzialny manifestować swoje zaangażowanie w określone tematy, działalności, problemy, czy dyskusje. Świadomość tego, że również równoległe małoletni pacjenci mogą być obserwatorami, czy uczestnikami takich działalności, tematów, dyskusji, powinna prowadzić każdą osobę z grona Personelu do dokonywania indywidualnej oceny w zakresie poprawności swojego zachowania.

[Szkodliwe treści i zagrożenia dla małoletnich pacjentów]

1. Szkodliwe treści to takie materiały, które mogą wywoływać negatywne emocje u odbiorcy lub promują niebezpieczne zachowania. Można do nich zaliczyć:
  - a) treści pornograficzne dostępne bez żadnego ostrzeżenia, w tym tzw. pornografię dziecięcą, czyli materiały prezentujące seksualne wykorzystywanie dzieci;
  - b) treści obrazujące przemoc, obrażenia fizyczne, deformacje ciała, np. zdjęcia lub filmy przedstawiające ofiary wypadków, okrucieństwo wobec zwierząt;

- c) treści nawołujące do samookaleczeń lub samobójstw, bądź zachowań szkodliwych dla zdrowia, np. ruch pro-ana, zachęcanie do zażywania niebezpiecznych substancji np. leków czy narkotyków;
  - d) treści dyskryminacyjne, nawołujące do wrogości, a nawet nienawiści wobec różnych grup społecznych lub jednostek.
2. W szczególności w celu ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi zaleca się, aby wszelkie treści prezentowane małoletnim pacjentom były wybierane przez Personel i przekazywane pod ścisłym jego nadzorem.

§ 17

Przepisy końcowe

1. Procedura wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
2. Ogłoszenie Procedury następuje poprzez udostępnienie jej w pełnej wersji, jak i skróconej, na stronie internetowej Jednostki pod adresem www.ufnosc.pl oraz poprzez wywieszenie ich w widocznym miejscu na tablicy ogłoszeń.

Załącznik nr 1.
do Standardów Ochrony Małoletnich
w Stowarzyszeniu Pielęgniarsko-Opiekuńczym
„ Z Ufnością w Trzecie Tysiąclecie”

Oświadczenie pracownika o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich

Oświadczam, że ja niżej podpisany ..... zapoznałem się z treścią Standardów Ochrony Małoletnich przyjętych w Stowarzyszeniu Pielęgniarsko-Opiekuńczym „Z Ufnością w Trzecie Tysiąclecie” prowadzącym zakład pielęgniarsko-opiekuńczy dla dzieci, które w pełni zrozumiałem, akceptuję oraz że zobowiązuję się do ich przestrzegania w szczególności do raportowania informacji na temat zdarzeń i działań zagrażających dobru małoletnich pacjentów.

.....
(Podpis składającego oświadczenie)

Administratorem danych osobowych jest: Stowarzyszenie Pielęgniarsko-Opiekuńcze „Z Ufnością w Trzecie Tysiąclecie”. Kontakt do inspektora ochrony danych: + 48 694 494 240. Dane osobowe Pani/Pana dotyczące przetwarzane będą w celu zapewnienia stosowania Standardów Ochrony Małoletnich w związku z obowiązkiem prawnym ciążącym na administratorze danych osobowych przez okres zatrudnienia oraz czas archiwizacji dokumentacji. Ma Pani/Pan prawo dożądania od ADO dostępu do danych osobowych Pani/Pana dotyczących, żądania od ADO sprostowania danych osobowych Pani/Pana dotyczących, żądania od ADO usunięcia danych osobowych Pani/Pana dotyczących, żądania od ADO ograniczenia przetwarzania danych osobowych Pani/Pana dotyczących, wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych Pani/Pana dotyczących, żądania od ADO przeniesienia danych osobowych Pani/Pana dotyczących, cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez konsekwencji dla przetwarzania, którego dokonano przed jej cofnięciem, jeśli dane zbierane są na podstawie zgody. Zakres każdego z tych praw oraz sytuacje, z których można z nich skorzystać, wynikają z przepisów Rozporządzenia⁷.

Z praw tych może Pan/Pani skorzystać składając wniosek u Administratora danych osobowych. Ma Pani/Pan prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, gdy uzna Pani/Pan, iż przetwarzanie danych osobowych Pani/Pana dotyczących narusza przepisy RODO. Pani/Pana dane nie będą podlegały zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym o profilowaniu. Pani/Pana dane nie są przekazywane poza EOG.

---

⁷ Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U.UE.L.2016.119.1)

**Oświadczenie opiekuna prawnego małoletniego pacjenta
o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich**

Oświadczam, że ja niżej podpisany ..... zapoznałem się z treścią Standardów Ochrony Małoletnich przyjętych w Stowarzyszeniu Pielęgniarsko-Opiekuńczym „Z Ufnością w Trzecie Tysiąclecie” prowadzącym zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy dla dzieci, które w pełni zrozumiałem, akceptuję oraz że zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
(Podpis składającego oświadczenie)

Administratorem danych osobowych jest: Stowarzyszenie Pielęgniarsko-Opiekuńcze „Z Ufnością w Trzecie Tysiąclecie”. Kontakt do inspektora ochrony danych: + 48 694 494 240. Dane osobowe Pani/Pana dotyczące przetwarzane będą w celu zapewnienia stosowania Standardów Ochrony Małoletnich w związku z obowiązkiem prawnym ciążącym na administratorze danych osobowych przez okres zatrudnienia oraz czas archiwizacji dokumentacji. Ma Pani/Pan prawo dożądania od ADO dostępu do danych osobowych Pani/Pana dotyczących, żądania od ADO sprostowania danych osobowych Pani/Pana dotyczących, żądania od ADO usunięcia danych osobowych Pani/Pana dotyczących, żądania od ADO ograniczenia przetwarzania danych osobowych Pani/Pana dotyczących, wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych Pani/Pana dotyczących, żądania od ADO przeniesienia danych osobowych Pani/Pana dotyczących, cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez konsekwencji dla przetwarzania, którego dokonano przed jej cofnięciem, jeśli dane zbierane są na podstawie zgody. Zakres każdego z tych praw oraz sytuacje, z których można z nich skorzystać, wynikają z przepisów Rozporządzenia⁸.

Z praw tych może Pan/Pani skorzystać składając wniosek u Administratora danych osobowych. Ma Pani/Pan prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, gdy uzna Pani/Pan, iż przetwarzanie danych osobowych Pani/Pana dotyczących narusza przepisy RODO. Pani/Pana dane nie będą podlegały zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym o profilowaniu. Pani/Pana dane nie są przekazywane poza EOG.

---

⁸Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U.U.E.L.2016.119.1)

**Załącznik nr 2.
do Standardów Ochrony Małoletnich
w Stowarzyszeniu Pielęgniarsko-Opiekuńczym
„Z Ufnością w Trzecie Tysiąclecie”**

Informacje o możliwości uzyskania bezpłatnej pomocy przez dziecko

Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży czynny całą dobę przez cały tydzień. Pamiętaj masz prawo szukać wsparcia dla siebie. Jeśli tego potrzebujesz zadzwoń pod bezpłatny numer: **116 111**
Więcej informacji możesz także uzyskać wchodząc na stronę **www.116111.pl**

Rzecznik Praw Dziecka prowadzi darmowy, całodobowy Dziecięcy Telefon Zaufania gdzie zarówno dzieci, jak i ich rodzice, czy opiekunowie mogą w każdej chwili uzyskać profesjonalne wsparcie psychologiczne i prawne. Jeśli tego potrzebujesz zadzwoń pod bezpłatny numer: **800 12 12 12**

Każde dziecko telefonując pod wskazane numery może porozmawiać o wszystkim, o przyjaźni, miłości, dojrzewaniu, kontaktach z rodzicami, rodzeństwem, problemach w szkole czy emocjach, których doświadcza. Może uzyskać pomoc w sytuacji, kiedy czują się dyskryminowane, kiedy doświadcza przemocy lub jest jej świadkiem.

**Lokalna instytucja udzielająca wsparcia: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej: 42-217 Częstochowa
ul. P.O.W. 2 tel. 34 372 42 00.**

**Załącznik nr 4.
do Standardów Ochrony Małoletnich
w Stowarzyszeniu Pielęgniarsko-Opiekuńczym
„ Z Ufnością w Trzecie Tysiąclecie”**

Karta Interwencji

Imię i nazwisko małoletniego pacjenta		
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia (imię i nazwisko, stanowisko lub pokrewieństwo)		
Opis działań podjętych:	Data i miejsce	Opis
Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe lub wypisać podjęte działania)	<ul style="list-style-type: none"> • zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, • wniosek o wgląd w sytuację małoletniego/rodziny, • inny rodzaj interwencji 	
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
Wyniki interwencji: działania organów / działania podjęte przez rodziców Jeżeli placówka posiada stosowne informacje	Data i organ podejmujący interwencję	Opis
Uwagi i podsumowanie		

Jesteśmy tutaj po to, aby Ci pomagać:

- Pamiętaj, jako nasz Pacjent jesteś dla nas bardzo ważny.
- Naszym celem jest leczenie i pomaganie.
- Chcemy, abyś czuł się w naszej Jednostce, jak najlepiej.
- Opiekujemy się Tobą teraz, bo potrzebujesz pomocy.
- Nasz Personel jest po to, aby pomagać dzieciom, udzielać im wsparcia, jeśli więc masz jakiegokolwiek pytania, czy prośby zwróć się do któregoś z naszych pracowników.
- Jeśli chcesz, powiedz, jak lubisz, aby do Ciebie się zwracać.
- Śmiało możesz zapytać, każdego naszego pracownika, o to jak ma na imię.
- Pamiętaj o tym, że jeśli coś jest dla Ciebie niezrozumiałe, po prostu o to spytaj, a my postaramy się to wyjaśnić.
- Jesteś naszym pacjentem, chcemy abyś wiedział, że Twoje zdrowie jest dla nas bardzo ważne.
- Jeśli jest coś, co Ci nie odpowiada, nie czekaj powiedz o tym wprost naszemu pracownikowi.
- Staramy się wykonywać czynności w sposób taki, aby nie sprawiać Ci bólu, nie zawsze jest to możliwe, czasami musimy działać szybko w trosce o Twoje zdrowie.
- Jeśli jest Ci smutno, powiedz nam o tym, postaramy się Ci pomóc. Jeśli potrzebujesz pocieszenia, nie wstydź się możesz nas o to poprosić, bez Twojej zgody nie będziemy tego robić nie martw się o to.
- Opiekujemy się wszystkimi pacjentami tak samo, nie zawsze będziemy mieli tyle czasu, dla Ciebie, ile może być chciał, ale będziemy się starali, aby mieć go jak najwięcej.
- Pamiętaj, o tym, że będziemy starali się pytać Cię o Twoje zdanie w sprawach, w których możemy dać Ci wybór.

Prosimy Cię pamiętać, aby przebywając w naszej Jednostce:

- Szanować innychw tym swoich rówieśników.
- Przestrzegać obowiązujących zasadą i reguł porządkowych.
- Wykonywać polecenia naszego Personelu.

Chcemy abyś wiedział:

Jeżeli spotkało Cię w naszej Jednostce, coś, czego nie akceptujesz, coś co Cię niepokoi, martwi, smuci, albo ktoś Cię skrzywdził lub zachował w sposób nieodpowiedni, albo w sposób, którego nie akceptujesz, śmiało możesz nam o tym powiedzieć i poprosić o pomoc np. lekarza, pielęgniarkę. Postaramy się rozwiązać ten problem w taki sposób, abyś był bezpieczny.

Przemoc fizyczna

- To przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone.
- Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko.
- Może być czynnością powtarzalną lub jednorazową.
- To bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, kopanie dziecka, potrząsanie nim lub rzucanie, drapanie, szczypanie, gryzienie, ciągnięcie za włosy/uszy, zmuszanie do przebywania w niewygodnej pozycji, przypalanie, poparzenie lub zmuszanie do zjedzenia/połknięcia czegoś.

Przemoc emocjonalna

- Przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania.
- Zaliczamy do niej m.in.: niedostępność emocjonalną, ignorowanie potrzeb emocjonalnych dziecka, relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianie, oczernianie, odrzucanie, upokarzanie, straszenie, przypisywanie negatywnych cech dziecku, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie lub nieuznanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem/opiekunem a dzieckiem.
- Przemocą jest także nieodpowiednia socjalizacja, demoralizacja, a także sytuacja, gdy dziecko jest świadkiem przemocy.

Przemoc seksualna

- Każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem poniżej 15 rż.
- Włączanie dziecka w aktywność seksualną: którą nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób, i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa.
- Aktywność seksualna między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy.
- Kontakt fizyczny (dotykanie intymnych części ciała, penetracja).
- Bez kontaktu fizycznego – ekshibicjonizm, wszelkie formy werbalnego molestowania i skłaniania do kontaktu z treściami pornograficznymi, grooming (uwodzenie w internecie w celu nawiązania kontaktu).
- Komercyjne kontakty seksualne z dzieckiem (wyzyskiwanie seksualne dziecka), gdy w zamian za udział w czynnościach seksualnych dziecko otrzymuje korzyść lub obietnicę korzyści.

Zaniedbanie

- Niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw przez rodziców, opiekunów, lub inne osoby zobowiązane do opieki, wychowania i ochrony dziecka.
- Obejmuje zarówno pojedyncze sytuacje, jak i schemat funkcjonowania, w którym rodzic/opiekun nie zapewnia odpowiednich warunków rozwoju i dobrostanu dziecka.
- Może to dotyczyć takich obszarów jak:
  - zdrowie,
  - edukacja,
  - rozwój emocjonalny,
  - odżywianie,
  - schronienie i bezpieczne warunki życia⁹.

---

⁹ Standardy ochrony dzieci w placówkach medycznych, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę,